

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 1. Est hoc miraculum tam celebre, vt à millenis annis Daud illud decantauerit , sex præclara in eo perpendens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

Messiam crediderunt, & ut talem eum Regem creare desinerunt saniori certe consilio, quam sui antecessores, qui de Aegyptiaca servitute liberaati, perambulantes Arabiz deserta, federunt comedere, bibere, & a mensa surgentes, extulerunt vitulum constabilem, eumque ut Deum adorarunt; quasi ille iplos eduxisset de Aegypto. Hi, ut aduertunt D. Basil. a. & Chrysol. b. & D.

q Hom. 1. s. de sequ. b Hom. 1. an Genes. c Lib. 2. contra lo. sinia. d Lib. de Elia c. 6. e Exod. 32. 6.

Hier. e. & D. Amb. d non solum comederunt, sed & biberunt in tantum, ut haec idololatria, vituli seu ebrietatis opus fuerit & effectus, a. Sedit in Genes. c. Lib. 2. contra lo. sinia. d. Lib. de Elia c. 6. e. Exod. 32. 6.

Soluerunt è portu discipuli ad solis occasum, & media noctis silentio in altum maris proeucti fauissima iactantur tempestate. Christus ex mortis supercilio vidit eos laborantes in regimando, & circa quatuor vigiliam noctis, id est, circa diluculum venit ad eos ambulans super mare, ut eis manum extenderet, Illi, ut viderunt supra se, suus ambulantei hominis speciem, phantasma iudicauerunt, vel visionem, quò maiori adhuc formidine corripiebantur, nec eos iam ita pelagi turbines peterebant, quam id, quod oceani fluctibus inambulans horrebant, illis magis ac magis appropinquans. Accedit Christus: Confidite, filiij, ego sum: Nondum illi fidebant, vnde & D. Petrus, Domine, si tu es, iube me venire super aquas. Annuit Christus: confestim s; Petrus pelago commisit, ambulans super aquas, ut veniret ad Iesum, porro ut videt sibi superbas irruentes vndas, timeti, fiducia deficit, quæ eum super maris aquas sustinebat, & ut cepit mergi, Christum inuocat: Domine salua me. Adest Christus: modice fidei, quare dubitasti & cum D. Petro nauim ascendit, & illico nauim appulit ad terram Genesareth: vbi Christos, ut fons salutis, illam millenis infirmis communicauit. Deprecantur eum, apud eos maneret: videbant enim, oculis testibus, quanta eis manaret ex eius consortio vtilitas: sed ait illis, se ad eos tantummodo missum non esse, sed & ad alios quosque misericordia suæ dona distribuenda, venis-

se: Hodie nobis erit fons salutis, fons gratia, eam igitur deprecemur Reginz caelestis intercessionem. *Aue Maria.*

S. 1. Est hoc miraculum tam celebre, ut à millenis annis David illud decantauerit: sex præclara in eo pendens.

Decarat D. Euthymius Zigabenus quandam difficultatem, in quam plures offendunt, qui considerant, id quod David psallit: *Quid descendunt mare in nauibus facientes operationem in aquis multis, ipsi viderunt opera Domini, & mirabilia enim in profundo.* Nulla opponitur difficultas, quin maxime in pelagi regimine Deus ostendat suam omnipotentiam: est enim animal plus careris seruum; & in domitum, quod nec parum, nec multum totà potest deineri hominum potentia, Deus solus, est, qui mare regit, infrazat, detinet, quando & quomodo libuerit. Ita testatur D. Iacobus, in illa Missa. *Deus quam composuit. Deus cuius gloriam cali enarrant, terra eius dominationem, mare autem eius suam omnipotentiam.* Obiicit: Crediderim, eos maxima miracula Dei vidisset in mari, qui in illud descendunt, sine nauibus, vel sine scaphis illud transpaderunt, quales fuerunt filij Israhel, quando tulit eos Dominus de Aegypto, eum ad oram maris tubri accessissent, inlequente eos Pharaone: aperuit eis Deus viam per medium maris profundum, & sicco pede pertransierunt. Miraculum tam celebre, ut psalmo præcedenti David illud quasi Dei omnipotentia statuerit primicerium: *Et notam faceret potentiam suam, & increpuit mare rubrum & exsiccatum est, & deduxit eos in abyssi, sicut in deserto, &c. Et operuit aqua tribulantes eos, vnus in eis non remansit.* Voluit Deus suam magni featè potentiam & magnificauit, cum maris compefecit petulantiam, per quod viam stravit qua populus suus per vndas maris indemuis transiret, quasi per deserta ambulasset, & illdem inimicos inlequentes ad vnum omnes inuoluit.

Et hoc ipsum miraculum, ille, qui in re fuit Moyses, decantauit: *Dextera tua Domine, magnificata est in fortitudine.* Sed in quo? In spiritu furoris tui congregata sunt aqua. *Stetit vnda fluens, congregata sunt abyssi in medio mari.* Exandescens, te Domine, in Aegyptios inimicos tuos, utrimque collecta sunt aqua, viam aperientes & fluidas maris vndas, quo populus transiret, inllat firmissimi parietis indurati: & hinc inde conuicta & sociata steterunt immobiles.

Ita

Ita ut populo Israel via securissima & amplissima in transitum statuereetur; in laqueum tamen quo hostes tuos veluti muscipulâ, conduceres. Fuit autem hoc miraculum ac prodigium excellens adeo, ut illud audientes omnes illâ barbarâ, superba; feraxque nationes terrentur, & tui brachij fortitudine superatis feressetaterentur. Dolores obtinuerunt habitatores Philistinum. Tunc conturbati sunt Principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor &c. Fuit autem miraculum illud tam solemne, ut quadraginta post annis eius tam recens fuerit in Jericho memoria, ut dum populus Israel promissionis terram ingrederetur, omnes illi, quos gigantes dixisses, & quibus Israelitæ comparati, locustæ videbantur, tanto terrore concuterentur, ut eorum corda languefcerent. Sic tellata est optima illa Rahab Israelitarum exploratoribus: *Audimus, quod fecerit Dominus aquis maris rubri ad vestrum introitum, quando egressus es de Egypto &c. & hæc audientes portumimus, & elangui cor nostrum, nec remansit in nobis spiritus ad introitum vestrum: Dominus enim Deus vester, ipse est Deus in celo superis, & in terra deorsum. Quocirca, vos iam devictos arbitramur: tali enim Deo, qui tanta pollet super maris fluctus auctoritate, quæ pollet opponi violentia, quis resistet? An ergo hoc superem fuerit operum Dei, ut David iudicet, quod viderunt hi: *Qui descendunt mare in navibus, vendas & ventos depugnantes. Facientes operationem in aquis multa, ipsi viderunt opera Domini, & mirabilia eius in profundo.**

An non viderunt his maiora, qui mare sicco calle sine navibus ingressi sunt, quibus se illud exhibebat, ut campum Aprilis tempore floribus germinantem? Ita sentite videtur Spiritus S. dum ait: *Ex aquâ, que ante erat terra arida, apparuit, & in mari rubro via sine impedimento, & campus germinans de profundo nimio.* Respondet D. Euthymius & assignat D. August. rationem quandam, quâ prophetarum intelligamus scripturas, hic enim psalmus prophetice scriptus iudicatur. Vidit in Spiritu S. Propheta Christi mysteria, ad quæ Deus eius mentem tanto lumine collustrat, ut de eo dicat Spiritus S. *Sicut lux aurora, oriente sole, mane absque nubibus rutilat.* Et ea contemplatus, ait: *Qui descendunt mare in navibus, &c. ipsi viderunt opera Domini, & mirabilia eius in profundo.* Qui sunt illi, nisi Apostoli, quos sibi elegit socios, & suorum mirabilium testes oculatos? Hi fuerunt, qui ea super omnes mortales viderunt, ut eis dicere liceat: *Quod vidimus oculis nostris,*

quod percipimus; & manus nostra correctionem, rami de verbo vita. Illi, de quibus præcipue dicit D. Ioannes: *Vidimus gloriam eius: ipsi viderunt opera Domini.* Et ea principaliter viderunt in mari: *Mirabilia eius in profundo.* Nemo ambigit, quin David mirabile illud sibi proposuerit, de quo in Evangelio; quod ita cæteris excellens fuit, ut D. Ambros. volnerit, cum tam eximium esset, quod multo ante Deus Iob illud præmonstravit, unde & illud iam à bis mille annis prædixit, ut dicemus, quod præclatum fuisse nemo neget, cum à tam longo temporis intervallo distincte, & dilucide fuerit præcognitum. Et ait David, Apostolos non vnum tantum, sed plura vidisse mirabilia: *Mirabilia eius.* Hæc notat D. Ambros. & si ea velimus inspicere, sex nobis occurrunt, quorum quodlibet prodigium singulate prædicatur.

Primum; de quo David: *Dixit, & stetit spiritus procellæ, & exaltati sunt fluctus eius, ascendent usque ad caelos &c.* Vel minimò suo verbo, quò ventis imperavit, ut tempestatem moverent subito; tanta oborta est, ut modò fluctus æta impeterent, modò abyssos aperirent, & ipsos Apollolos ita prostermerent, ut de ventorum ac fluctuum arbitrio dependerent, & quid agerent, ignorarent. Hæc eius fuit magnitudo potestatis, ut vnicò suo verbo ventis imperaret, mare turbinibus concuterent; quomodo, quando, & quomodolibet, sic ut in nullo desset: *Ignis, gran- do, nix, glacies, spiritus procellarum, quæ faciunt verbum eius.* Spiritus procellarum, ventos dicit, quia tempestatem excitant: hi sunt eius præcepto adeo parati, ut ad ictum oculi progant, & faciant verbum eius. Et sic hic contigit. Secundum; de quo David. *De necessitatibus eorum sanxit.* Ad hoc, inquit D. Ambros. perambulæ Christus volubiles maris vortices, sicut pavimentum lithostrotum, nec id ad vnum, vel duos passus, sed ad medium usque pelagi: *In medio mari.* Tertium; nec id solum agit, sed & Petro dat postulatam & vires solò suo verbo, ut ipse aquas pedibus calceat, licet tempestate commoras: ita ut (loquente D. Hier.) D. Petro id dederit per gratiam, quod ipse habebat ex natura. Quartum; Tam erat illic Christus securus, ut Petro ob fidei defectum submergenti accurrat, det manum, eum erigat, suscitent, & progrediatur super aquas multo tutius, quam tu periculum manu per aream deducis, quem à casu erexit. Quintum; decantat hoc David: *Statuit procellam eius in auram: & sternerunt fluctus eius.* Volendo tantum cessat tempestas, redit, serenum, silet fluctuum rabies,

rabies, componuntur venti. Non est hic tui similis; quod si leonem, vel taurum, vel passerem ligatum detineas, & eum pro beneplacito possis dissolvere, non tamen tuæ est potestatis eundem reducere & religare: Eâ quâ mandat ventis facilitate, ut Oceanum infellent, præcipit, ut & recolligantur, & cesset mare à seruore suo.

Eccl. 43. 25.

In sermone eius sicut ventus, & in cogitatione sua placavit abyssos, testatur Spiritus sanctus.

Sextum; quod ut vltimum particulariter celebrat Dauid: *Deduxit eos in portum voluntatis eorum: A scendit enim Christus cum D. Petro nauim & momentò temporis ad litus applicuit, quò eis præceperat, ut transmitterent, nullo eos deducente vento: facta enim erat tranquillitas magna; sed suæ diuinæ voluntatis operante virtute.* Hoc, ut quid rarum expendit D. Io *Et statim nauis fuit ad terram, in quam ibant,* Mirabilia hæc, vult Dauid, ad Dei gloriam & nostram consolationem decantentur. *Constituantur Domino misericordia eius, & mirabilia eius filijs hominum.* De nauis, qui eadem, qua Ionas vehebantur oneraria, refert Spiritus sanctus quòd cum vidissent, Iona eiecto, silere turbines, astum deferuere, & auram fauere, crediderunt Deum Ionæ eum esse, qui hæc omnia patraret, & tanta potestate præcelleret, proinde tam potentem Deum, timuerunt, ei se subiecerunt, & relictâ infidelitate fallorum Deorum, crediderunt vero Deo, ut aduertit D. Hieron. & ex toto corde tantæ potestatis & maiestatis Domino seruerunt, qui mari, ventis, & imperat tempellati. *Stetit mare à seruore suo, & timuerunt viri timore magno Dominum, & immolauerunt hostias Domino, & voverunt vota.* Quid rerum agerent, si Christum tam mirabilia cernerent operantem? Hoc quoque nobis Domino tam potenti agendum incumbit: qui tempestates in mari concitat, & sedat, quando & quomodo illi placuerit, suorumque tantam gerit sollicitudinem, ut iustas ingrediatur vndas, illis lateris auxilium, quos tantis similiter recreat beneficiis; illi nos subiciamus, illum timeamus, diligamus illum, eius nos maxima submitamus potestati, cordaque illi nostra, ut Domino legitimo nostro consecremus.

Ioan. 6. 21.

Ioan. 6. 15.

§. 2. Submersit Christus hac tempestate discipulorum ambitionem: effectus hic est tribulationum, notus in Ezechia, & quodam Moïacho.

Contigit hoc mirabile ipso die solemnissimum conuiuij quo Christus quinque panes & duos pisces dispersit in quinque millia hominum. Tenebræ terram iam occupauerant: quia quando Christus egit cum Apostolis, de ratione instituendi hoc conuiuium, ait D. Mathæus hoc contigisse: *Vespere facto.* Hanc assignant rationem, quòd videus Christus turbas, descendit ad illos de monte, quibus prædicauit, & eorum infirmos curauit hoc opere toto penè die impeditus. *Quando dies iam cæperat declinare,* ait D. Luc. Tum demum experit Apostoli monere Christum, ut dimitteret turbas, ut curaret sibi cibos ad manducandum. Hac occasione mouit Christus quæstionem: *qua ratione aut modo eis de cibis prouidebimus: Datis illi vos manducare:* & accidit id, quod Dominicâ quartâ dicemus. Et ita concludit D. Hier. quòd D. Hier. Christus hoc conuiuium instituit: *Non mane, sed non ascendente die, non meridie, sed vespere.* Si D. Hier. igitur, quando tractari cæptum est de conuiuij, iam sero fuerit, quæ noctis hora potuit esse, quâ egit cum Andrea & Philippo, quâ dispersit quinque panes, quâ populus per pinguenos & quinquagenos diuisus, quâ hi quinque panes & duo pisces omnibus ad quinque virorum millia distributi: quâ commodè cœnati sunt, donec plenè satiarentur? Iam sol dudum occubuerat. Tum finitò conuiuij, turba miraculi magnitudine commota, cœpit sincere agere de Christo in Regem coronando, quia vero percipiebant Christum repugnare, sermonem quidam intulerunt, quòd etiam nolentem, & repugnantem eum regem crearent, & de facto cecissent, nisi Christus obstitisset & eorum conatum illussisset, fugiens in montem: ita rem narrat D. Ioan. *Iesus cum cognouisset, quia venturi essent, ut raperent eum, & facerent eum Regem, fugit in montem.*

Voluit Christus damna præuenire hinc ori-tura, quæ nec discipuli, nec turba animaduerebant. Primum erat damnum animæ: iam enim Apostolis placebat illa turbæ colloctio & conspiratio; hinc unum, hinc alterum audiunt, applaudunt, ut res progressum habeat, optant, ut opere compleant, quòd sermone concipiebant, quo